

حکیم عمر خیام نیشاپوری:

حکیم خیام نیشاپوری در سده ی پنجم هجری در نیشاپور زاده شد و در میانسالی حدیث، فلسفه، تفسیر، حکمت و ستاره شناسی را فراگرفت. وی ریاضی دان، ستاره شناس و رباعی سرای ایرانی در دوره ی سلجوقی است. از برجسته ترین کارهای وی اصلاح گاه شمار ایران در زمان سلجوقی بود. وی در ریاضیات، علوم ادبی، دینی و تاریخی استاد بود. نقش خیام در حل معادلات درجه سوم و مطالعاتش درباره ی نسبت های هم ارز با نظریه ی اقلیدس از مهم ترین آثار اوست.

توان و جذر

تعریف توان:

وقتی یک عدد یا متغیر چند بار در خودش ضرب بشه، به جای نوشتن همه ی ضرب ها، میتونیم اون رو به صورت عدد توان دار نشون بدیم...

مثال:

$$2 \times 2 \times 2 \times 2 = 2^4$$

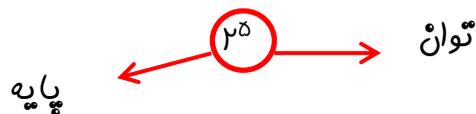
$$a \times a \times a \times a \times a = a^5$$

$$5 \times 5 \times 5 = 5^3$$

تعریف پایه و توان:

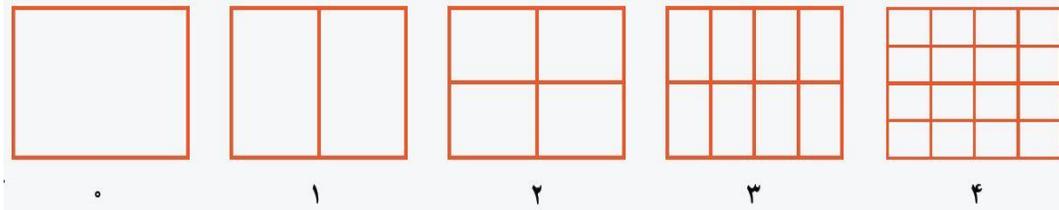
توی یه عبارت توان دار دو تا عدد می بینیم ... که عدد اول پایه و عددی که بالای سر اون قرار گرفته توان نامیده میشه.

مثال:

فعالیت (صفحه ی ۸۴):

یک کاغذ را چند پار تا می زنیم و هر پار تعداد قسمت هایی را که کاغذ تقسیم شده است ، می شماریم. چه الگویی در تعداد قسمت ها می بینید؟

اگر تا زدن را به همین ترتیب ادامه دهیم ، در تای هشتم چند قسمت خواهیم داشت؟

در تای دهم چند قسمت خواهیم داشت؟

در تای n ام چند قسمت خواهیم داشت؟

کار در کلاس (صفحه ی ۸۵):

(-جدول مقابل را کامل کنید؟

عبارت	شکل ساده شده	خوانده می شود	حاصل
7×7	7^2	هفت به توان ۲	۴۹
$7 + 7$	2×7		
$2/5 \times 2/5 \times 2/5$			
	1^2		
	2×1		
$\frac{5}{3} \times \frac{5}{3}$	$(\frac{5}{3})^2$		

پس از آن عبارت های زیر را به صورت ساده شده بنویسید؟

$$۴ \times ۴ \times ۴ =$$

$$۹ \times ۹ \times ۹ \times ۹ \times ۹ \times ۹ =$$

$$۲ \times ۲ =$$

$$a \times a \times a =$$

$$b \times b =$$

۲- عددهای داده شده را مانند نمونه تجزیه کنید و به صورت عدد توان دار بنویسید؟

